

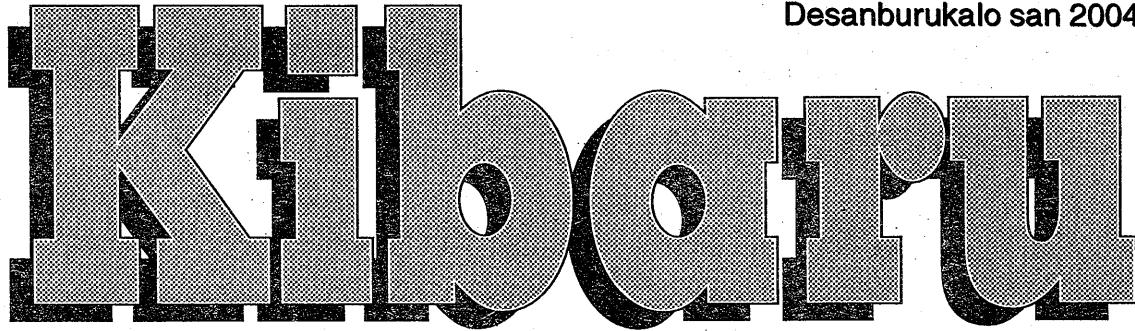
BAKURUBASANNI

(nimoro 12 songo)

Mali kono = Dōrōme 300

Afiriki kono = Dōrōme 600

Jamana wōrē = Dōrōme 1000

Desanburukalo san 2004

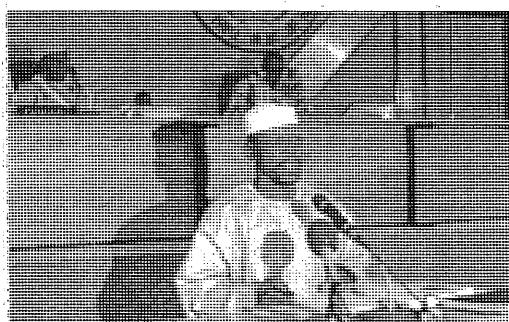
Kunnafonisēben bota kalo o kalo. BP: 24 Téléfoni : 221-21-04. Bozola Bamako-Mali. San 32nan bōko 395nan A songo : dōrōme 15

Mali depitew ye san 2005 baarakenafolo boloda

San 2005 baarakenafolo bolodara depitew fe. Fesefeseliw kōfē, depite mōgō 131 bēs lajelen benn'a kan ka san 2005 baarakenafolo jate k'a bēn sefawari miliyari kēmē wolonwula ni bi naani ni wolonwula ani kēmē woōrō ni fila (747.602) ma. Kēmesarada la, san 2005 baarakenafolo cayara ni san 2004 ta ye ni 6,9 ye.

San 2005 musakaw bē bēn miliyari kēmē seegin ni bi saba ni woōrō ani kēmē fila ni bi saba ni kelen (836.231) ma. Musaka bolodalen ka ca ni baarakenafolo bolodalen ye.

Kalanminisiriso ka baarakenafolotun ye sefawari miliyari 119,06 ye; o yelenna ka ke miliyari 128,70 ye. Sēne yiriwali minisiriso ka baarakenafolotun ye sefawari miliyari

Nafoloko minisiri Abubacari Tarawele

100,37 ye san 2004; o jiginna ka ke miliyari 87,54 ye. O sababuya bōra banganmara ni monni minisiriso sigilila sen kan; olu farala ka bō sēne minisiriso la. Kunnafonidi minisiriso ka baarakenafolo tun ye sefawari miliyari 5,47 ye; o yelenna ka se miliyari 5,99 ma. Mara ni sigida lakodōnen minisiriso ka baarakenafolotun ye sefawari miliyari 16,58 ye; o yelenna ka se fo miliyari 21,89 ma san 2005 kono.

Kōkan juru min be Mali kanna, o bē taa i jo fo sefawari miliyari 1767 la.

Alayi LAMU / Mahamadu Konta

Jamanakuntigi ka taama Manden

Iamankuntigi bē malokan na

Tile kura bōra Maninkurakaw ye. Jamanakuntigi Amadu Tumani Ture, ka fara sēne yiriwali minisiri Seyidu Tarawele, banganmara ni monni yiriwali minisiri, Iburahimu Umaru Ture, ka fara Kulukōrō mara nēmōgō Elihaji Seku Danbele ani Sikasomara nēmōgō, Bokari Samaseku kan, olu bēs jēra ka taa Maninkura, alamisadon desanburukalotile 16 san 2004 ka yiriwalibaara dōw dabajē fōlō ke dugu ka yiriwali kama.

Baara minnu bēna dadon Maninkura, o dōw ye forokēneba binni ye, ji bē walankata ka don min kono. A bonya bē se taari 1094 ma. A ni Selenge cē ye Kilometrē 40 ye Kangaba kafo kono. Jisamamansin belebele naani

minnu bē lataamanikuran ye olu bē dilan ka ji banakisentan l a s e dugumōgōwma, k'u ka jikomako bēs lajelen nōgōya. Sirabadilanw kurandonnisow la ani nbēdaw kan, olu fana bolodalen don. Baara ninnu musaka bē se

sefawari miliyari 12 ma. Farafinna waribonba b'i jo ni musakaw fanba ye. Kēmesarada la, Malib'ijoni 11 ye, dugumōgōw yērē b'u jō ni 5 ye. Baara ninnu bē waleya ka bēn san fila ma (Kalo 24). An balimamuso Madamu Keyita ka hakililaw fana bēna ke sababu numan ye dugu ma. O hukumu kono, taari tan bē labēn jegemara kama. Dōgōtōrōsojo, kalanso 15 jōli, ka taari 500 turu jiri la, ani kuran yeelen laseli dugu ma, olu fana bēna ke baara kofōlen belebele ninnu kērefe. Nin ye tile kura bōlen ye Maninkurakaw ye, min bēna yēlēmaba don dugumōgōw ka nēnamaya taabolo la.

M. Kulubali ni Mahamadu Konta

KONKO

Nakan Keyita kera fōlō ye cōna nōgōdan na
Goninda sigiko filanen Mali la.

Peresidān Amadu Tumani Ture y'a fanga digi sirabadilan kan

Kalankēnē n'23nan

Farafinna jōfeereba kunkankokuma bē senna

Mali ntolatan : a dusukasi ka ca n'a nisondiya ye

Eziputi ye sorodasiw ka ntolatanba kupu ta

Dukēnē wolonwulan : Furuce jōyōrō du kōnō

né1

né3

né4

né8

né9

né10

né11

né12

Minisiriw ka laadalatonsigi

Minisiriw y'u ka laadalatonsigi ke Kuluba arabadon desanburukalo tile 8 san 2004. A ne'mogoya tun be jamanakuntigi Amadu Tumani Ture bolo.

Tonsigi in senfe, goferenaman ye sariya do ta ka nesin duguw ni Burudamedagayoro ani kinw sigicogo n'u ka mara bolicogo ma. Konseyew tacogo ani u ka baaraketaw fana farafasiyara.

Dugu ni Burudamedagayoro ani kin, joyoro b'u bee la jamana kono. An be yoro min na sisan, fanga bolicogo nin yoro kofolen ninnu na, geleya caman b'o la. Waatiw te kelen ye. San 1959 yamaruya dira dugutigw ni dagayorokuntigw ma uka fanga bolili sago la. San 1977 fanga bolili yelemana arondismanw ka bolo kan. Marabolosigi daminenen san 1995 a farafasiyara dugubakonokominiw ka ke kinw faralen ye nogon kan, wulakonokominiw ka ke duguw ni burudamedagayoro lajelen ye. Mara sinsinyoro folo ye duguw ni burudamedayoro ani kinw konona ye. Ni yelema tun ma don mara bolicogo la, fanga cemaboko min be senna, o tene sabati. O de koson sariya y'a jira fanga boliyor folo ka ke duguw ni burudamedagayoro ani kinw konona ye.

Ni dugu be sigi walima burudamedagayoro ni kin, a be ke jamana ka lasigiden min be Bamako walima marayorotowla, oka yamaruya kono. Aka sorofana sariya min b'a sigi, oka dafa a la. Kuntigi ni konseyejekulu be sigi a kelenna bee la. Dugutigi walima dagayorokuntigi ni kintigi be sigi laadalasigicogo kero la. Goferenaman ka marajemogo b'a lakodon dugu kunkow nebabbaa ye. Konseyejekulu be sigi dugutigilaje senfe. Konseye hake b'a ta 5 la ka se 9 ma dugu kelen walima burudamedagayoro kelen kono. Kin ta b'a ta 11 na ka taa a bila 15 la. Mogo bee man kan ni dugutigya ni konseyeya ye; fine jugu mana ye min kafangabolicogola, obengangi. Sariya kura in be laadalako ketaw bee ben

k'u don sariya kono.

Minisiriw ka laadalatonsigi senfe, baara were keli yamaruyara.

Folo : Kulukoro ni Bananba ce siraba be laben ka gitoron da a la; sabula a nafa ka bon kosebe Kulukoro mara yiriwali la. Siraba in kuntaala ye kilometere 85 ye. Abaara dira Siniyaw ka cakeda KOWEKI ma, sefawari miliyari 19 bena don a dafe san 2 baara in kama. Siniyaw bena a dilan juru la, goferenaman b'a sara san 4 kono.

Filanen ye Banin fala labenni ye. Goferenaman ye taari 50.000 min labenni kofo senne kama, Banin fala labenni b'o la. A bena ke sababu ye ka do fara suman sorota kan, dunkafa ka sabatiwalasa faantanya ka nogoya wulakonoduguw la.

Baara in kun folo jesinnen don San ni Bila ani Segu serekiliw ma. Balan kelen be jo, kanariw be sen, senekeyorow be laben. Taari 4750 be ke maloseneyoro ye; taari 2470 be ke buruguseneyoro ye bagandumuniko kama; taari 380 be ke jegelabugunyoro ye. Banin fala labenni kun folo tilala sigidama 3 ye.

Folo be ke balan kelen joli ye Talo. O musaka be se sefawari miliyari 6 ani miliyon 960 ma kalo 20 kono.

Filanen ye Wolonin ni Tunga tilebinyanfan n'a cemancebolo senekeyorow labenni ye. O musaka be se sefawari miliyari 3 ani miliyon 579 ma kalo 16 kono.

Sabanan ye Sinzana ni Kacena ani Talo ce siraba labenni ye ka fara Yankaso ni Faanin ani Talo ce siraba labenni kan.

Cakeda min be wele «CGC», baara ninnu dira o ma. Banki min jesinnen don Farafinna yiriwali ma n'o ye «FAD» ye, kemesarada la o be 72 bo a nafolo la, «OPEP» be 21 bo Mali yere b'a to 7 bo. Goferenaman be ka nin nogonna poroze wer sigi sen kan Jene serekili kama; n'o yebalan dojoli ye ani senekeyorow labenni. A ko nejini musaka yere sorola fo ka jekulu do sigi sen kan poroze in waleyali kama.

Dokala Yusufu Jara

Nakani Keyita kera folo ye ceja nogondan na

Nakani Keyita

San o san, arajo ni telewisonsooba be ceja nogondan laben Malinpogotigw ni nogon ce. A baaraw be damine kabini marabolow kono. Kayi, Kulukoro, Sikaso, Segu, Moti, Tumutu ani Gavo, olu bee ye nebila nogondan ke u ka yorowla, ka npogotigi sugandi min bena u joyoro fa Bamako nogondanba senfe. Kidalimara kelen doron de ma ye kene kan. Maliden minnu sigilen be Faransi, olu fana y'u togola npogotigi bila ka na. Npogotigi minnu ce ka ni ni Mali npogotigi bee ye, o mogo tan ni naani olu de tun be nogondan in kene kan. Olu la, npogotigi saba tara. Folo kera Nakan Keyita ye ka bo Bamako; o ye kuru 150 sor; a si be san 18 na, a jokundama ye metere 1,72 ye lakoliden don dogotorow ka kalansoba la. A jansara ni miliyon 1,5 ye ani ladiyalifen caman. Filanen kera Mayimuna Tita Jaloye ka bo Bamako. Oye kuru 131 sor; a si ye san 18 ye; a jokundama ye metere 1,73 ye. A jansara ni sefawari ba keme ni bi wooro ye (160.000) ani ladiyalifen caman werew. Sabanan kera Dipa Gasama ye, maliden minnu be Faransi ale nana olu togo la. Ale ye kuru 129 sor. A jansara ni sefawari ba keme ni mugan ye (120.000) ani ladiyalifen camanba. Jansali kerenerennen kera kulukorokaw ka npogotigi ye, Na Dabo. A ye ba bi duuru sor (50.000), ka da a ka tubabukan ceji kan. Nogondan in senfe ceja ni sara, fari cogoya ni yelema ma don a la, taamacogo ani kumacogo tubabukan na fo ka se donnia hake ma, o bee be jate. Yusufu Dunbuya /Mahamadu Konta

Goninda sigiko filanan Mali la

Badalabugu kulu sanfe Bamako, goninda sigiko filanan kera desanburukalo tile 11 k'a kunce a tile 16. Jinanta bilala hukumu min kono, o ye «Gonin ye makonefen ye sigida la».

Goninko nedonbaa caman tun be kene in kan ka bo Senegali, Moritani, Benen ani Burukina ka fara Mali taw kan. Tile 6 kono, u jera k'u hakililaw fara nogon kan goninko yiriwali la dugubaw ni wulakonduguw la. Dugubaw jama b'a la ka damateme caya, o kelen don sababu ye sigidalamogow mako ka se gonin nafama ma u ka baaraw n'u ka yeelenko makow sabatili kama. O la, geleya daw donnen mara nemogow kun gonin musakako ni sigida lakananik la. A kolosira ko dugubakonosigi te ne fo hadamadenw ka gonin nafama sor. Mali dugukolo kan, kemesarada la, goninko sabatilen don ka dan 13 la; wulikajow be senna 12 ka fara o kan yanni san 2014 ce.

Duguba lakodonnen don gonin labaarayorobaw ye; o la, feerew be ka tige ladamu ni lafaamuyali la goninko sira fe. O waleya fila in ka kan ka ke jamana kono mara nemogow ni izinitigw ani jamanaden tow fe jenogonya kono. Dugu niyoro jateminenen don gonin musaka n'a senkoromadonbaaraw la duw kono ani iziniw na. A be mademeni fana ke gonin nafa boli la faso togola sow kono ani gonin latemeko numan bolifew na.

Gonin nafa ye funteni dili ani yeelen boli ye. Walasa ka faantanya kele tubabukanfjamanaw ka yiriwa, poroze damadow sigira sen kan goninko sabatili kama. A jirala ko gonindiminene namaw ni gonin lasagonminen numanw ka jini min b'a to musaka caman kana latige gonin nofe.

Gonindilan 5 de lakodonnen don :

kuran, tile, gasi, ani dogo n'a bonna (finfin) ni taji.

A jirala ko yelema ka ke tajimafew ni tiletaw ani gasimafew kan walasa dogo damatermetigeli ka nogoya sigidaw la. Gakuruninsaba ka nonabila tobili la ni gakurunjana kura bolenw ye; hali n'i y'a sor geleya daw be u matarafali la tobilikew bolo. Taabolo koro daw sera dabilali ye ja ni faantanya keleli kama.

Nine ma ke sor ni sigida lakanani k, baara bolodalenw waleyato gonin nafama soroli la. O kera hamankofolo ye politiki kunda marabolow kono. A kokoromadonna ni sor topotoli ye faso togolasow la ani mobiligarew ni forobayeelenw na.

Baara fen o fen be boloda sigida la goninko kama, o be senkoromadon ni bee lajelen ka kunnafonidi n'u ka wulikajo ye.

Goninda sigiko filanan in senfe, gonindiminene ni gonin lasagonmen suguya caman jirala jama na, i n'a fo kurannadontaw ni tilekorotaw ani gasilamaw ni tajilamaw ka fara dogo ni fintintaw kan. Nin bee kun ye dogo ni finfin boli ka dabila walasa sigida jiriw ka yiriwa. Ninnu bee n'u joyoro don goninkomako nen na.

A jirala k'a fo dogo kilo 7 be ben

finfin kilo 1 ma; ni fen were ma bila dogo ni finfin no na, sigida be jirintanya joona.

Gonindilan minen ninnu caman dilanna malidenw yere fe tobili kuntaala ka surunya.

Fen min wajibiyara goninda in na, o ye kunnafoni dili ye jelenya la gonindilaw ni gonin labaaralaw ni nogon ce. O b'a to bolo ka se ka gonin kasaaraw ni gonin musakaw ben teliya la sani u ka wara.

Ni joyoro be gonin na sigida yiriwali la, a ka ni a ka don sariya bese bennen kono k'a jense bese k'a sago sor a la.

Lajekelaw sera Lasa, Bamako komini 4nan na, ka Lasa musow ka koperatiwu nemogow kumajogonya goninko lahalaya la u ka baaraw kono na.

Safunedilan ni kalali ani nakolafew ni jiridenw be laja yen. U be baara ninnu bee ke ni tilelaminenw ye, n'a be fo u ma tubabukan na «pano soleri».

Bee mako be ji saniman ni gonin nafama na, nka, u musaka sebekoro ka ca an be waati min na. O hukumu kono, poroze do bolodara san 2005-2014 kama; n'o waleyara, a ka ca a la nogoya be don goninko la.

Dokala Yusufu Jara

Sarafure ni Nafunke sira bena laben

Minisiriw ka laadalatonsigi min kera arabadon desanburukalo tile 22 san 2004, o senfe, sariyaw tara Sarafere ni Nafunke siraba dilanniko kunkan. Siraba in bena laben ka ne nka gitoren te da a kan.

A janya ye kilometere 29,3 ye. Siraba baaraw in senfe baara werew be ke i n'a fo lakoliso wolonwula joli, keneysaso joli, kolon wolonwula senni ani jiriw turuli Cakeda min garijegé kera baara ninnu soroli ye, o kera CGC ye. A musaka bee lajelen be ben miliyari 1,928 ma.

Farafinna tilebinyanfan waribonba b'i jo ni musaka fanba ye. Kenesarada la o be 88,89 bo; Mali yere be 11,11 bo

Mahamadu Konta

Peresidan Amadu Tumani Ture y'a fanga digi sirabadilan kan.

Bananbakaw bora kosebe ka Peresidan kunben

Kulukoro ni Bananba sira janya ye kilometere 85 ye. Siraba intuntijenen don fo k'a damateme. O n'a ta bee a be taama kosebe. Bananbakaw b'a kan su ni tile, dognolaw fana be ten. Ntenendon desanburukalo tile 20, jamanakuntigi ye siraba in dilanni dabane fole ke. A baaraw kuntaala be be san fila ma, baarabaw ni taamako minisiri ka fo la, Abudulayi Koyita. Baara in dira siniyaw ma, a musaka be ben miliyari 10 ma. Gitoron bonya be ke metere 7 ye; metere kelen be bila a kere n'a kera, k'o fana laben. Fen min ye Narena ni Kuremale sira ye, o baaraw banna kaban. O janya ye kilometere 37 ye, gitoron dara o bee la. Mali ni lagine ce siraba dilanni

be senna. Narefna ni kuremale sira ye o dankun 6 do ye. Dakun fila be Mali kono : Bamako - Narena ani Narena Kuremale. A to be Lagine kono. Narena - Kuremale siraba in baara kera kalo 18 kono cakeda fe min be wele (COLAS). A musaka benna miliyari 7,6 ma sefawari la. Nansaraw ka jekeluba de y'a nafolo bee bo. Siraba in ben'a to ni Mali be lagine pori lasoro nogoya la. A be ke sababu ye fana ka Manden dugu 50 nogonna bo wokonya la. Siraba in dayeleti nenajew nemogoya tun be jamanakuntigi bolo Amadu Tumani Ture.

Berema Ture ni
Mahamadu Konta

San tan baara bolodara Mali kono ji sorocogo numanko la

Juma desanburukalo tile 3 ani sibiri kalo tile 4, nogonlajeba kera Bamako yan, ka ji sorocogo numan feew boloda an ka jamana kono. Lajeba in dayelenni nemogoya tun be Minisirinemogo bolo, Usumani Isufi

Mayiga. Ninan, Mali n'a demebagaw ye nogonyeba ke Zenewu, Siwisihamana kan ka an ka jamana yiriwali feew boloda, k'u musakaw pereperelatige. O senfe a jirala lajeba ka sigi jiko

kunna, ka feew tige ji banakisentan ka Mali fan bee labo, bawo ni ji te hadamadenya te se ka sabaticogoya si la.

Minisirinemogo ka kuma na, a y'a jira koji hake min be Mali dugukolo jukoro a n'a sanfe, o be laboli ke kosebe. Dugukolo sanfe ji meterekibu miliyari 70 nogonna be yen. Dugukolo jukoro ji meterekibu (m3) miliyari 2,7 nogonna be soro yen. Nka o n'a ta bee, kemesarada la, Maliden mogo 50 te ji banakisentan soro k'i yere lahine n'a ye. Dugumisennin, togoda ani wereeda 2200 be Mali kono jisoroyoro numan te minnu kono fewu. Dugumisen 3.500 be yen, jisoroyoro numan ma laboli ke olu kono. Minisirinemogo y'a jira ko semudete sigilen be jamana yero minnu na, olu ka jikogeleya ye damateme ye; kuma te jamana saheliyanfan n'a saharayanfan ma. Nin gelya ninnu bee de y'a to ni Zuluyekalo temenin in na, ji banakisentan sorocogo numan feew bolodara, k'a ta ninan na fo san 2015. Santan kono, ji banakisentan soroyoro 4841 dilanni bolodara an ka dugu misenw togodaw ani werew la. Ponepekolon koro minnu mansintijenen don 6278 bena laben, k'u dilan ka ne. Ponepekolon dingetijenen 1675 fana be laben, k'u dilan ka ne. Kolon koro 1755 be laben, ka fara worobine tijenen 170 kan ani worobine 149 werew do be fara olu fanga kan. Muska min bolodara nin baaraba ninnu kama ani jiko baara tow, o be taa i jo fo sefawari miliyari keme naani (400) na. Lajeba min sigilen file nin ye jiko kunna Mali kono, o kun jonjon tun ye k'a nini an ka jamana teriw n'a demebagaw fe u k'u bololila u ka jufaw kono, baara ninnu ka se ka damine, walasa sanni san 2015 ce Maliden bee lajelen ka ji banakisentan soro k'i yere lahine. Mali demebagaw jiko la o nemogo ye Alimanjamana ka ciden ye lajeba in kene kan. O y'a jira ko Mali teriw n'a demebagaw bena u fanga fara nogon kan, k'o fara Mali ta kan walasa jikogeleya be nogoya kosebe. U bu seko bee lajelen ke feew bolodalen ninnu ka se ka waleya.

Burena Ture ni Mahamadu Konta

Faantanjamaw kono, faamaw nognon nsonw te

Tijeni barika bonyana fo k'a damatem. Yuruguyurugu, binkanni ani sonyali kene kanda kera faamaw taabolo ye segenbaatjamanaw kono bi - bi in na; bancogo jumen be o segen na? Kokaje ninini tonba min be dije kono, nin kunnafoñi bora o ka laseliseben kono. Laseliseben in ye pereperelatigeli k'e. Nizeriyakawy'u ta da bogojeninen kan ka waatijan ke. Alabanna, usera ka dolariwarimiliyon 500 soro u ka peresidan koro Sani Abasa ka nafolo sonyalenwna, minnu tun maralen be Suwisi banki la. Nizeriyakaw ni Farajejamana wrew be sigikaf la, i n'a fo Angilejamana, Likizanburujamana, ani jamana wrew, walasa u be se k'u tege da Abasa ka nafolosonyalentowtowan. O nafolo ninnu jate minena ka se dolariwarimiliyon 2, 2 fo 5 nognonna ma. O be ben sefawari miliyari 3.852 ma. Ank'a faamuya, dolariwaridoreme kelen ye sefawari doreme 107 ye. Wa Sani Abasa ma do wew ke fanga la san 5 k'o, k'a ta san 1993 la, ka taa se san 1998 ma. San 2003 utikalo la, Filipini (O ye Azi gun jamana do ye) goferenaman sera ka u ka peresidan koro Feridinan Marikosin'ka denbaya ka nafolo yuruguyurugulen miliyon 657 dolariwari la labo Suwisi banki la. Aliberto Fuyimori, o ye Peru jamanakuntigi koro ye Ameriki gun kan, nk'a buruju be bo Zapojamana kan, o fana ye a ka jamana nafolo miliyon bahu njanamu; a be se dolariwarimiliyon 600 ma, ne si ma soro ola folo. Dijen kono, jamanakuntigi 10 minnu ka nafolo sonyalen ka ca ni be se ta ye, ale y'olu la wolonwulan ye.

Kokaje ninini tonba ka jatew la, dijen kono, peresidanw be se la nsonba ye Muhamedi Suhariko ye, Endonezi jamanakuntigi koro. O kelen ye dolariwarimiliyari 15 fo 35 njanamu a ka jamana kun. Filanan ye Feridinan Marikosiye, alewulila k'ijonidolariwari miliyari 5 fo 10 nognonna ye a ka jamana

kun. Zayiri peresidan koro Mobutu Seseseko, okera peresidan nsonbaw la sabanan ye. Ale ye dolariwari miliyari 5 njanamu a ka jamana nafolo la. Naaninan kera Sani Abasa ye. Peresidan nsonba tannan, o kera Josefu Esitarada ye; o fana ye Filipini peresidan korye. Okanafolo sonyata benna dolariwari miliyon 80 ma. Nin sonyaliba in koni kera laada ye segenbaatjamanaw kono, dije fantan ni naani kono. Wulu be se bo dun, min mana a ta da a nun kan, a be fo o ma bodunwulu.

Faama minnu togofolen file nin ye, olu doren te. Caman wrew be yen, olu ye tijeni ke fo k'a damatem, nka a te se ka jenini, da te se ka maga a kuma na.

Faama nsonba ninnu be nafolomuguba ninnu sonya u ka jamana kun cogo di? Jamana sorobatigw be juru minnu don u ka jamana na, ani nafolo minnu di falaki segenbaatoya keleli kama, faama nsonba ninnu be o nafolo ninnu de njanamu ka ke u ta ye. Dugujukoro nafolow, u be olu fana sonya kosebe.

U mana u ka jamana iziniw n'a cakedaw feere kenyereyew ma, u be tila k'o nafolow fana yuruguyurugu. Jamanakuntigi nsonba ninnu be u ka nafoloba in ke mun ye?

U b'a ke ka u ka fanga sinsin; ka be lajelen don u jenasira fe ni nafolo ye. Banbaanci, naara dabagaw u be olu fana san ni nafolo sonyalenw ye. Hali an demebagaw, jamana sorobatigw, u be olu fana ka faamaw dagun, walasa u k'u sago ke ka soro fen ma u soro.

Demokarasi jugu folo-folo ye faamaw ka sonyali, u ka binkanni an'u ka yuruguyurugu ye segenbaatjamanaw kono. U ka faamaya hake, jamana be o di u ma. Jamanadenw ka hake, u be olu kumaniya o ma. Deme minnu fana be bo kukan ka na, u b'o ke lenburuba ye ka ben u kelen da ma. O misali do ye. Benenjamana ye Farafinna, ani jamana wrew, da te se ka o be ma.

Ferinan Nuwiligibeto
Makisimu Wujera
Mahamadu Konta

Mali kera folo ye tuguni Farafinna kooriko la

Laje tun be senna Segu nowanburukalo tile 5 san 2004. Atun jesinnen don 2004 - 2005 koori sannifeere n'a koloboli ma. CMDT ni OHVN koorisnenaw n'u demebaaw, tile 2 kono be se y'a hakilila fo koori sannifeere n'a koloboli la jinan. San 2004 - 2005 kooriko kanpani bolila koorisiko ni nognoko ani bagajiko kan ka fara koorisnenaw ka baloko ni koori numan kilo 1 songoyelenni na ka se doreme 42 ma.

Jinan kokura, Mali tora joyoro folo la Farafinna ni koori koloma toni 585.136 ye; nka, a ma salon koori hake bo, o tun ye toni 641.400 ye. Koorkolobo damineha kabini okutoburukalo tile 1. O don ni sisan ce geleya fosi ma iziniw soro folo. Fen min ye koori

sanniko ye, CMDT nognogoba Usumani Amiyon Gindo y'a jira ko bankiw ye sefawari miliyari 30 bila CMDT ka bolo kan o kama. Nka, o ta bo, san 2004 in kuncewaati, banki ninnu bena a to dafa miliyari 130 di. O kofe, Usumani Amiyon b'a jini Ala fe, senekelaw ka kooriw ka ce k'u wari sara fo k'u kolobo ka koormugu lase a feereyorow la yanni san 2005 samijeji ka bin. Laje in senfe, sinsin kera koori cogoya kan kosebe.

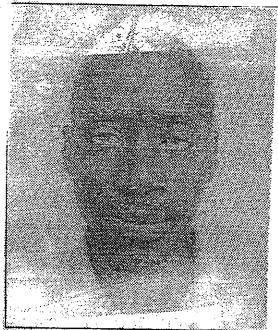
Fen min b'a to Mali koori ka ke koori numan ye. Koori suguyaw wolomani tun ye CMDT doren ka baara ye fo kana se san 2001 ma; nka o san, senekelaw yere sen donna o la.

Amagire Ogobara Dolo
Dokala Yusufu Jara

Batakiw

Tubabukalan nana a hakilila don an ka taabolow la

Kuma caman
be ka fo
danbeko la;
dow ko
tubabuw nana
an danbe tine,
dow k'an yere
no don. Bee n'i
hakilila te!
Yelema caman

Yaya Mariko

donna an ka marew kono an ne
bosolen ka soro an seko te. Tubabu
ka san 60 mara kono na, a ye
kalansow jo k'an denw diyagoya
kalan. O kera sababu ye, an k'an
taasira caman bila ka nebo nansara
taw fe. Tubabukalan nana a hakilila
don an ka taabolow la. Nka, an ka da
a la fana ko Ala ka waatise sen b'a la.
A fo'ra kabini waati jan, ko waati do be
na se, hadamadenw bena caya
dugukolo kan fo u be ban nogon na.
Den mako te ke mansa la sanko a
hadamadenogon.

Yaya Mariko ka bo Kalabankoro
Kati mara la

Poyi : Bi furu

Aa bi furuko
Anw ka jamana furu kera
siranjefen ye,
Anw ka furu kera diyanyefuru ye.
Bi furu kera dabalibanko ye.
Musow ko nafolotigiw,
Cew ko nafolotigiw,
Denmansa ko nafolotigiw.
Mogo si te faantanfuru fe
Ni nafolo banna don min,
Bo kelle caman ni kuma misen ani
furusa ne.
Bi furu kera kamanaganko ye.
Bi furu ni nogon dogoya,
Bi furu ni buran dogoya,
Bi furu ni balima fara,
Aa! ne siranna bi furu ne.

Isa Jalo ka bo Kedugu,
Kati mara la

Poyi : Ben

Sabali nogon te
A' ye ben
Cesiribali ye cesirilen fana ye
Ne ma benbaliya nogon ko lankolon
ye
I mana dugu diyato ye, do naloma
Fen bee koreko ka jugu fo sabali
An ka ben
Jamana bennen ka di.

Isa Jalo ka bo Kedugu,
Kati mara la

Poyi : Bi balimaya

Bi balimaya kera kononafili ni
dabalibanko ye.
Nogon juguya ani nogon konya.
Sinjiya ni hine banna mogoya la.
Folomogow ka balimaya tun
minenen sebe la.
Bimogo ye balimaya bila boloko la.
Tin te mansa n'a den ce tuguni.
Bonya banna ce n'a muso ce.
Siginogon den kera sure ye sigida
la.
Sigiyo'ro bila ka fisa danbe tine ye.

Isa Jalo ka bo Kedugu,
Kati mara la

Arajo-Mali ka baara numan

Ne be kuma Arajo - Mali ka baara
numan taabolo kan. Sanga ni waati
Arajo - Mali be taa togodalamogow
kumajogonya u ka duguw sigicogo
la. Nka, kabini a daminen, an ma
gafe bo'en ye a dugu si kelen kan.
An b'a jini nemogow fe, u ka gafe
bo dugu do kan walasa donneni
caman be se ka soro cogo min na.
Tine don balikukan gafe caman
bora, nka, a man kan ka dan o ma.
Mali ye kelmasajamana ye, o la, fo
gafe ka bo a kelmasa dow kan. N'a
bora Segu Da Mognon Jara ni
Alimani Samori Ture la gafe ma bo
kelmasa werew kan. Balikukan
be ka san soro, ni kalangafe cayara
o te ke baasi ye.

Yaya Mariko ka bo
Kalabankoro, kati

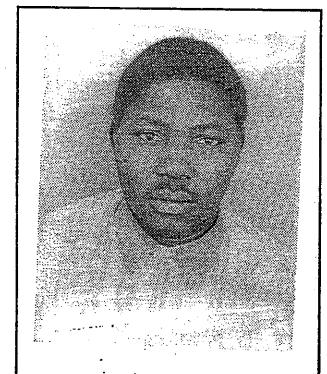
Wari

Wari ye sitanefen ye.
Wari be sinjimaw fara
Wari be du duman ci,
Wari be furu duman sa.
Wari man ni de!
Ni wari t'i kun, i te jate la.
Hali i ba t'i jate kosebe.
Du kono, kuma te sara i la,
Dugu kunko te fo i ye,
Mogosobekuma te sara i la,
Teri sebe t'i la.
Dugu lamini na, i te muso soro,
A be fo k'i te baarakela ye.
Hali n'i sara, i ka seliko be nininka.
Ni waritigi sara, selikokuma te fo.
Numan ni juguman,
Wari de b'a ne naboo.
Ala k'an son hakilijuman na.

Isa Jalo ka bo Kedugu
Dugabugu Komini fe
Kati mara la

Sumaya keleli be folo sosow ni nogow la

A jirala k'a fo
sumaya ye
nogolabana
do ye. O la,
sumaya be
se ka kel
cogo di ka
jamana
nogolen to,
sumaya be
soro sosow
fe, sosow

Isa Jalo

dun dogoyoro ye nogomayorow ye.
Duguw cemancew kelen be
namantonyorow ye. Mali
goferenaman k'a don ko sumaya
keleli be folo sosow ni nogow la.
Walasa sumaya keleli ka sabati fo
ka ji nogow ani namanw bo dugu
bolonfuranc ew la, ka jibolisiraw labo
k'u datugu ani ka nogenjiw woyoli
kon bolonw fe. Ni jamana jeyara, a
ka ca a ala sumaya be nogoya.

Isa Jalo ka bo Kedugu
Kati mara la.

Juru ye Farafinna coron

Farafinna kannajuru te se ka sara ka ban. Farafinjamana caman be yen, olu ye wari min juru ta tigitigi, u tilala osaralilakaban, nka jurukunkanfaw, o be jini ka caya ni juru yere ye, u desera o koro.

Tine don, juru n'a tono be fara nogon kan, o bee lajelen be sara jurudonna ye, o ye dije korojen ye. Nka jamana sorobatigw be ka feere jugu daw tige Farafinjamana kama, o te tonjini dama ye bilen, o koni ye binkanni alakale yere de ye. E be na juru ta mogo min fe, fitinin min b'e bolo, o ko b'o ye, e ka segen bena furake cogo di? Farafinna be o dakundela bi. Juru be ta baara minnu kama o te jenab, a saralimana damin o ye woyikonba ye.

San 1970 ni san 2002 ce, Farafinna ye dolariwari miliyari 540 juru ta; a ye miliyari 550 sara o kunkoro. Nka o t'a bee ye. Juru kunkanfawere, minnu be sor dolariwari fanga yelenni n'a jiginni fe, ani juruko sariya were, olu farala nogon kan, ka se fo miliyari 295 ma dolariwari la, ofana ka kankaka sara Farafinjamana fe ka fara juru yere kan.

Farafinjamana minnu be saheli woroduguyanfan fe, olu ye dolariwari miliyari 294 juru ta, k'a miliyari 268 sara o la. A to tun ka kan ka to miliyari 26 ye, nka kunkanfaw ni majogonnaw faralen nogon kan, juru sarata to taara i jo fo, miliyari 210 na. Farafinna kejekayanfan fe Farafinna larabujamanaw, olu ye miliyari 245 ta juru la, ka dolariwari miliyari 280 ke jurusara ye.

Nin kunnafoniw sorola, jamana yere mahoronyalenw ka lajeba fe, min be sigi jago ni yiriwali kunkan dije kono. Kamurani kusari y'a jira, o ye lajeba in nemogo do ye a ka baara nesinnen be Farafinna ma, ko : «Tine yereyere la, n'a fora ko Farafinna k'a kannajuru bee sara nin cogo in nat, folen tena bo, n'o ye faantanya nagasili ye sanni san 2015 ce». Fura

min be nin ko in na, o ye juru ninnu binni ye, bawo utse ka sara cogo si la.

Jamana 14 sugandira Farafinna kono nogoyada bena ke minnu ye juruko la, nka to k'a je don; bawo walasa i ka soro o jamana 14 na, saratiw b'a la. Sarati foloye, jamana yere be sebenw ke, k'a jira ko a ye faantanjamana lakika ye, se te min ye, dabali t'a ye, lahawulajuru b'a kanna, wa a sarali se t'a ye fana. N'o baara kera ka ne, sarati filanan be yen. O ye k'a jira ko i sonna nafolotigw ka folen bee ma jamana maracogo ani soro yiriwali siratige la. I sonna u ma cogoya min na i b'u waleya ten fana.

Nin saratikan minnu file nin ye jamana 9 y'olu bo a sira fe kaban i n'a fo Benen, Burukina Faso, Gana, Mali, Moritani, Nizeri, Mozambiki, Uganda ani Tanzani.

Jamana werew be k'a jini ka fara 14 ninnu kan : Kameruni, Cadi, Kongo Demokaratiki, Madagasikari, Uruwanda, ani Senegali.

Obaara mindabolen file nin ye, baara to k'a je don, bawo sarati ninnu ka gelon, u lebu ka bon. Jamana caman ka kan ni deme ye, o be maloya k'a yere jira. O kofe, juru minnu binna, nafolotigw y'a jini Farafinjamana fe, u k'olu ke ka baara daw ke faantanya keleli kama u ka jamanaw kono. O fana y'a dama geleya ye, bawo nafolo minte yen, ikoibe baara ke n'o ye, i ye baara soro.

A ko gelevara. Farafinna bena se ka munke sisan? K'ibanjuruw saralima wa? Kamurani Kusari y'a jira k'okuma t'a la. Ni Farafinna murutira juruw sarali ma, o be na ni gelebabaw ye u ninafolotigw ce dante minna. Minka kan ka ke sisan, Kusari ka fo la, o ye benkanwtaliye jamanaw ni nogon ce, dije jamana yere mahoronyalenw ka tonba ka jateminewn'a ka yamaruyaw hukumu kono, minnu b'a jira ko juru ninnu te se ka sara cogoya si la Farafinjamana bolo. O mana ke,

feerew ka boloda juru kuraw tacogo n'usaracogola, ukoloko danfaamawa ma, jamanadenw kana geregere soro a la, bawo u m'a min, u m'a bon, u te kurun kun na, u t'a ju la.

Jamana yere mahoronyalenw ka lajeba, jago ni yiriwali kunkan, o y'a jira, k'a jeya bee ma, ko faantanya nagasili sanni san 2015 ce, o te sira soro abada Farafinna kono fo ni do farala Farafinjamana ka feerefew sansongo kan dije kono - ka dije sugufiyew dayelen faantanjamana ye ani farajew ka cikelaw jukoromadondonni, o ka dabilo.

Juru suguya were be yen, o fana kojew fesefesera kosebe lajeba ka sebenw kono. O ye juru minnu tara Farafinna yere kono, goferenamanw fe, walima kenyereyew, an ka waribonw na, n'o y'an ka bankiw ye. O juru talenw fana ka ca kosebe, wa sarati min be da u sarali kama o fana ka surun.

An ka goferenamanw ta koni ye geleya dan ye nin juruko in na. Kokan juruw b'an kanna konona juruw fana b'an kanna. Piripiriyoro si t'an na. A daw sarali bilalen be ka sinimogow kono.

Kabako !
Andere Linari
Mahamadu Konta

Poyi : Geleya

Ninan kera geleya san ye
Da tugu n'a yelen, bee ko geleya be.
Sanjidese b'an kan, ntaww nana kura
ke geleya la.

Baara soro man di
Wari te ye ne na tuguni
Fen bee songo yelenna
Bana juguw b'an kan
Nafolo kera siranjefen ye
Binkanni cayara
Ninan kera geleya san ye
Don bee n'a dugujezan
An b'a ke cogo di?

Isa Jalo ka bo Kmdugu
Kati mara la

Seko ni dɔnko

Kalankene n° 23 nan

Duguyiriwalikalanso sifileli

Goferenaman baara fen o fen, n'a be damine, sifileli be ke folo, k'a laje n'a be ne walima n'a te ne, a finemayorow be don, a n'a gelyaw. O bee mana fesefese ji nemajolen na, baara be soro ka damine k'a jense jamana marabolo bee kono. Duguyiriwalikalanso sigira sen kan o cogoya de la.

A hakilila talen, k'u laben ka bila, sifileli daminen. Djene jamana yermahoronyalenwka tonba bolofara min nesinnen be denmisenninw ka nemaya sabatili ma (UNICEF), oni Mali jera k'u fanga fara nogon kan ka duguyiriwalikalansow sifileli damine. Baaraw juonna ni gafesebenw ye, karamogow taw ani kalandenw taw. Sanni gafesebenw ka ke, kalansenw bolodara, k'u kono fana pereperelatige. San 3 dantigera k'o ke duguyiriwalikalanso kalan dan ye.

Gafe minnu dilanna, olu sebenna Bamanankan, Soninke, Kasonkakan, Fulfulde, Dogoso, Songayi, Ceyako ani Tamaseki la.

Sifilelidaminena kalanso 23 la, musow ni denmisew kun Bafulabe, Kayi, Segu ani Moli k'a ta san 1993 fo ka taa se san 1997 ma. San 1994, sifileli in senfe, baaradegekalan farala duguyiriwalikalanso kalansenw kan; a bora san 3 la ka ke san 4 ye. O san kelen in na Pilan, ACODEP, UTAH olu ye demedonjekulu ye, olu farala goferenaman kan duguyiriwalikalansow sinsinni na. San 2000 zanwuyekalo la, jatemisew y'a jira ko duguyiriwalikalanso 202 dayelenna Mali kono. Kalanden 6.907 b'u kono. Sifileli bannen, laje do keera duguyiriwalikalansoko kunna san 2000, ka kalansenw, kalan kecogow,

lajniw ani gelyaw fesefese, ka yelemasen kura ta walasa musomannin ni cemannin minnu ma se ka don lakoli la, olu bee ka kalan soro, ka bololabaara do dege. Olaje in senfe, san 2 were farala duguyiriwalikalanso kalan kan, k'a ke san 6 ye.

San 4 be ke kalanje ni sebenni na, ani jatew ni dogni bolofara werew la, san 2 be ke baaradegekalan na.

Bi - bi in na, duguyiriwalikalanso dili donna Mali kono.

San tan baara min bolodara kalanko yiriwali kama (PRODEC), o ye duguyiriwalikalanso don ba la, ka feerew boloda a ka yiriwa jamana fan tan ni naani kono. Naniya tara ko «cikedugu kelen o kelen, lakoliso kelen walima duguyiriwalikalanso kelen ka jo yen».

O mana se ka ke, dugu 7.640 ani Komini 22 minnu be Mali kono, ni lakoliso t'u bolo kuma duguyiriwalikalanso ma olu bee bena wasa soro.

Mahamadu Konta.

Tubabukan kalancogo numan feere kura Burikina Faso

Tubabukan kalanni ye gelya dan bee ye an ka denmisenninw bolo. Feere caman bolodara kalanko nemogow fe an ka jamanaw kono walasa k'o gelyaw wuli ka bo yen. Burikina Fasokaw ye feere kura do soro min be wele «Banamu nuwara». O koro ye bamanankan na «kalan be mogo ne yelen». Tubabukan kalanni feere kura in be ke nin cogo in na : A be ke i ko nogolondo. O kono na, kalandenw be kuma u ka wale ketaw kan. Karamogob'udeme k'u ka ketaw, yetaw, ani fotatew ke kalansen ye donniya be soro min kono ka sorobusan ma ta mogo fe. A yera k'a fo ko Tubabukan kalancogo kura in ka ni haali. Nka a te ne fo karamogo ka ke mogo faamuyalenba ye. O ta bee ye, a baara ka bon, a ka gelen fana. A te ne fo karamogo ka ke mogo cesirilen ye denmisenninw kanu be min yoro, min lajniye tigitigi u ka netaa sabatili ye.

Kalancogo kura in sinsinnen be jaw kan minnu be tali ke sigida n'a lamine kow la. Karamogo be ja ninnu nefo kalanden ye ka soro a ma kuma, i na

fo bobow b'a ke cogo min na. O nogolondo kumantan in be ladege kalandenw fe. O kofe a be ke nogolondo kumama ye. Kalanden be ka wale min ke a b'o kuma fo, walima a be ka fen min jira a b'o togo fo. O la, wale ni kuma be taa ni nogon ye. Ob'a to ni kalanden ye min fo be to a hakili la, ka soro i ma gerente ke a kan a ka walanda durusili la. A be faamuyali soro a walawalalen, a yere ka cesiri kono.

Misali la ; Ni karamogo b'a fe ka «Je» (ne), «Tu» (e), «Il» (a) «Nous» (an) «Vous» (a'), «Ils» (u) kalan kalandenw kun, a be folo k'a nogolondo kumantan ke. A b'i bolo sin a yere ma k'a fo «Je» (Ne). A b'i bolo sin mogo were ma k'a fo «Tu» o koro ye (e). N'a b'a fe k'a fo «Nous» (an), a be bee jira n'a bolow ye. Mogoo mogobe o koori kono, o bee ko don, ka fara ale yere kan. Fadagurina mara kono, demedonjekulu min be wele Tintuwa, oy'a faamuya ko fasokan de ye kalan sabatilan ye. O ton in be wulikajow la walasa fasokanw kalanni ka don lakolisow la. Uka jate la, denmisennin

ka kalan damine fasokan na, o b'a deme ka tubabukan faamuya joona. Kabini san 1991, kalancogo kura in sifilela Fada mara kono. Bapuguni Lonpo, o ye kankodonnia karamogoba ye, kalancogo kura in nemogo fana don, o y'a jira ko fasokanw be se ka dogni suguya bee lase denmisew ma nogoya la. Aka okuma in sementiyara bawo san 2003 la, kalancogo kura in kalanden do ye joyorofolo soro jamana kono CEP segesegeli senfe. O tun keera tubabukan de la. O b'a jira ko Fasokanw, i n'a fo : Gurumance, Moore, Bobokan ani Fulfulde ... Olu be se ka ke yelenyelennaw ye denmisew bolo Burikina lakoliso la, ka tubabukan lasoro, k'a faamuya kosebe. Nin ye kalan kecogo kura do dajiralen ye nin ye Burikinakaw la Fada mara demedonjekulu fe. Fen numan don, nka a kelen te ka Karamogo caman kunmine folo. A laban na, kalan bena ke fasokanw na Burikina kono, bawo o de ka fisa, o de ka nogo.

Suleymani Watara ni Mahamadou Konta

Farafinna jɔnfeereba kunkankokuma bɛ senna

Hadamaden miliyon 100 n'a kunkanfen minəna Farafinna ka taa u feere farajela : Eropu gun kan ani Ameriki gun kan. Tjne don wale cęjugu kera nin ye Farajew fę, nka a ma ke Farafinna mansaw fana ko; olu de y'u balimaw minə ka joloko k'ula, k'u feere jonsannaw ma. Farafinjən ninnu kera sababu ye ka Farajela yiriwali sabati, k'a sababu ke sənə ye. Farajew y'u sinsin sənə de kan fɔlɔ, ka dunkafa sabati, kasoro ka ko wərew nəjnini. Ni do ka ba ma faga do ka na te diya. Mogo miliyon 100 mineni Farafinna ka taa n'u ye, o kera sababu ye k'an ka jamanaw lankolonya. Mogo ntanya nana ni dəsə ye. O waatiw la, k'a ta san keme 16nan na, ka taa a bila san keme 19nan na, Nabila Isa bangelen ko, san keme naani nəgɔnna kono, jɔnfeereba in kera. Banabaatow, iujuratow, mogotow, mogokorobaw, olu si tun te mine jonya la. Kamalenkoro gojogojow, sunkurun kogofaw, bije kene dama dama, miliyon 100 n'a kunkanfen, olu bɔsira Farafinna na, ka taa Farajela jo. Kabini o donw na, Farafinna yiriwali nɔngirila. Mogo to tora jonnii ni jonnii ye? Masakew n'u ka kabilaw an'umasurunnaw: Kélékecəw ni naminw. Olu te baarakelaw ye. Ni kélé ni nbendiya te, olu te se fen wəre la. A to tora sijew, iujuratow ani denmisən buruburuninw ye, olu fana te se fen na. Ka Farafinna to o dingə dun kono, Farajew marabaa juguwnana yero bəe minə, k'u ka fanga sigi Farafinjamana bəe kunna : o kera kolonisason daminenye, n'o ye farajetile ye.

Bi-bi in na, mogo faamuyalenba dɔw ye wulikajow ke, k'a jira ko jɔnfeereba in kera sababu ye ka Farafinna bolow n'a senw tige, k'a nabaraya. Uy'a nini, tjneniba in no ka latilen ni nafolow ye minnu bəna Farafinna bəsəgen na. Sekasidondon minnu ye nin cikan in lase dijemogow ma, olu tun ye : Luwi Molən ka bə Faransi, ani Zan Filipu Omotunde.

Mosudi Abiyola nizeriyaka don, Amadu Matari Nbow, senegalika don, Jesi Jakisoni lameriken don ani Miriyamu Makeba, ka bə Afirikidisidi, olu bəe ye kélé ke nin ko in na, Farafinna k'a ka lajaba sara soro.

Jamana dɔw fana sen be wulikajo in na walasa Farajew k'u jo ni Farafinna ka səgen furakeli ye. Olu ye : Namibi, Zanbi, Tanzani, Zimbawe, ani do wərew. Dijə tɔnba min nəsinnen be dənniya, seko, ni dɔnko yiriwali ma dije kono, (UNESCO), n'o nəmogoba ye Zapɔnka ye, Koyisiro Matisuura, o ye don kelen sugandi san kono, k'o ke jɔnfeereba dabilali nənaje donba ye. San o san, utikalo tile 23, lajew ni nənajew be ke dije fan bəe, ka nəfoli ke jɔnfeereba kəcogow, a yetənəminnu lase Farajew ma, an'a ye gelya min don Farafinw kun, kan. Odonba in b'a to ni ninc te ke kasaaraba in k'o, walasa a nəgɔn wəre kana ke tuguni. San 1992, Farafinna ka farajənɔnkan tɔnba fana y'a basakantigeda jira a ko la, o kera Senegali faaba la Dakaro.

Farafinna furakeli kuma koni fɔra, nka bən ma ke a kan fɔlɔ. Nafolo hake joli ka kan ka sara Farafinna ye Farajew fę? Ojate bəka gelən, bawo tjinəni min kera dan te o la. Hali n'i ye dije nafolo bəe ke nəgɔn kan, o te se ka nangataba in no ladilan. Hali ni bən kera nafolo hake do kan, o bəna tila cogo di?

A be tila jamana joli ni nəgɔn ce? Niyɔrɔw be dannatige cogo di? Njinkali gelən. Hali ni fəcərew sorola nin bəe la, Farafinna faamaw bəna nafolo ke lenburuba ye, k'a bən u kelen pewu da ma, jamanadenw təna fosi sɔrɔ a la. Ni do ma fara an ka səgen kan, fosi təna bə a la. O fana ka lajə ji nəmajəlenw na.

Nin bəe de y'a to ni Felikisi Iroko ye kulekan gelən bə, k'a jira ko nin bəe ye manamanakan ye, fagonbagato kan don, min kuma man kan foyere, sango k'a waley. Felikisi Iroko ye karamogoba ye Benen jamana kalansoba la. Ale y'a jira ko do be Na

la, do be Na cəlakaw fana na. Bawo jɔnfeereba in be damine waati min na Farafinna, o y'a soro fosi te an fę yan ni kélé, binkanni ni jadøyaw te.

Mogo tun be nəgɔn minə kəleda la, ka nəgɔn sonya, ka nəgɔn ke jɔnw ye, ka taa nəgɔn feere suguw la, i n'a fo jagofenw. A ye misali ta Dahume kan. Jɔnfeereba waati la, Dahume masake ni Tubabuw tun be je la; bənkan tun be u ni nəgɔn ce jɔnfeereko la. Masake in tun be jən ba caman ke juru la ka taa u feere farajew ma.

U sɔŋgo tun ye latikɔlonw, bagiw, dugarenw, finiw, minfənw, maramafenw, dumunifenw...

Jɔnfeereba dabilalen, Dahome masake in, Gelélé y'a ka nisongoya jira, ka da a kan, a ka sɔrɔsira datugura. Karamogoba Iroko k'a fo la, ni nəngil be ke, bere ka kan da fan fila bəe kun; minnu ye jɔnw feere ani minnu y'u san. Farafin mansaw de fɔlɔ ye ka u ka jamanaw filenkolonci k'a dagakolonci, o kofe farajew nana a to dafiri kelen ye. A mana ke cogo o cogo, Farafinna səgenna farajew bolo, o ye tjinə ye. Nka Farafinna denw yere nəba' be u ka səgen na, o fana ka fo. Farafinna be dingə min kono, n'a ma labo, k'o geren, dije bəe be se ka jigin o dingə in kono. O fana ye tjinə do wəre ye.

Ferinan Nuwiligibeto
Mahamadu Konta.

Poyi : Kalanyɔrɔ

Kalanyɔrɔ, hakili yiriwayɔrɔ
Hadamadenya sira degeyɔrɔ
Jamana kanubaanciya matarafakene
Bən, nəgɔnbonya ani nəgɔndemə
faamuyali

Degebulon kalanko numan

Bi - bi in na, kalanyɔrɔ

E kera nətaasira jəlen ye

E kera dije kaloyeēlen ye

Ka kodonbaliya dibi jugu fara

K'an ne yele ka bila dije na

Dije k'an dən, an fana na dije dən.

Isa Jalo ka bə Kodugu
Kati mara la

Tulon tē sēbē sa

Mali ntolalanko : a dusukasi ka ca n'a nisondiya ye

Kupudimondi ni Kupudafiriko nebila ntolatanw bē senna, halibi Mali bē joyorō laban na a ka kulu la. An bē don min na i ko bi, an ka kulu la fōlō ye Senegali, Togo, ani Zanbi, kuru 10 bē olukelen-kelen bolo; kuru 7 bē Kongo Baraza bolo, kuru 4 bē Liberia bolo, Mali ta ye 2 ye.

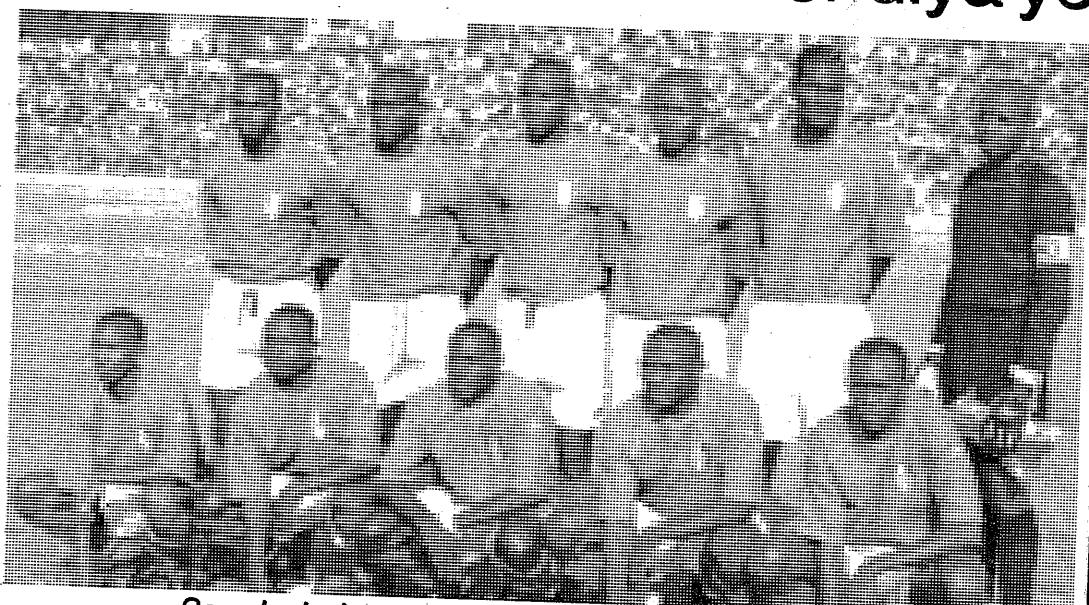
Anka kulu in na, jamana min mana kē fōlō ye, o bē taa kupudimondi la. Jamana minnu mana kē fōlō, filanan anisabananye, olubētaa kupudafiriki la; o bē kē Eziputi san 2006. Kupudimodi fana bē kē o sankelen na Alimanjamana kan. Malimin bē laban na, o ta ye kuru fila dōrōn ye. An ye filaninbin fila kē Zanbi ani Senegali fē : 1 ni 1 ani 2 ni 2, o bē bēn kuru 2 ma. A to bēs la, an ye dugumasara cē : Liberia 1 Mali 0; Kongo 1 Mali 0; Togo 1 Mali 0.

Bi - bi in na, jamana bēs lajelen dusutinēn don Samatasēgew ka nin joyorō labanko in na. N'a ko tora tan, San 2006 kupudafiriki ni kupudimondi bēs bēna fō an kō. Goferenaman kōni y'a se kē : ni ntolatanna fen o fentara, samatasēgen fē, ba kēmē bē di o ma (100.000). Ni Mali ye se sōrō, ntolatan na kelen - kelen bē miliyon kelen ani ba kēmē sōrō. Okōfē, degelikaramogō fen o fen mana ta o ka sara, a sisoko an'a ka bolifenco, goferenaman ma gelyea don nin sila. Goferenaman bē ka dēmē caman kē ntolatan Federason ye fana, u ka yaala dīnē kōnō ka Mali ntolatannabaw lakodon, ka yamaruya nini u ka tōnw fē, u k'u labila u ka na ntolatan Mali fē.

Gelyea dun bē yōrō jumēn nin ko in na?

Gelyea in yōrō ka ca : Federason kōnō geleyaw bē yen; ntolatannaw ni jōgōn cē geleyaw bē yen, kunnafonidilaw, minnu bē kuma arajo la ani minnu b'u ta sēben kunnafonisēbenw kōnō olu fana sen bē gelyea ninnu na.

Waati kēra a la; Federason ni Farikolonenaje minisiriso tun da tē file kelen na; halibi, kōlosilikelaw ka fōla, ji jukorōkélé bē u ni jōgōn cē. O ye fen ye min te bēn fefewu.

Sorodasiw ka ntolatannaw fana bē sira numan kan.

Degelikaramogōko, o gelyea fana bē Mali kan. Degelikaramogō min mana na, san kelen, san fila, o bē gen, o fana tē ko bēnta ye. Ntolatannaw fanfē, kuncēbaya ni jogojuguya bē ka caya. U yērēdamaw tē bēn; o fana tē ko bēnta ye. Fen min ye kunnafonidilawta ye, olut'uka jalakili kē ni hakili ye. Olu fē, mōgo si man ni : ntolatankō in na minisiri man ni, Federason man ni, degelikaramogō man ni, ntolatannaw man ni. An bēn'a kē cogo di sisan? Sogo ka fasan, muru da ka go.

N'i y'i da bila an ka ntolatantōnwa la, o ka jugu n'a to bēs ye. Fadenya bē olu n'u jōgōn cē jamana in kōnō, o ka jugu ni jahanama ye.

Nka n'u ni fadenw ye jōgōn sōrō Farafinna kōnō, u bē dugumasara cē yōrōnin kelen, fo i bē fili u ma.

Ntolatankō dusunkasi barika bonyara bi kosebē jamanadenw kan. Dōw y'u lafiya k'u da bōkuma na. Dōw y'u tē kēle ye, ko ka Federason ci. Ntolatanna dōw yērē banna ka wele jaabi, ko bēn te du kōnō. Nka a mana kē cogo o cogo fasoko don.

Ni Mali ye se sōrō, o y'an bēs ka kunnawolo. Ni Mali ma se sōrō, an bē je o dusukasi fana na. Mōgo si kana i sigi ke nin te i kunko ye bilen. An ka bēn, ka sabali ka ko to jōgōn ta la. Fosi te bēn bō.

Nin dusukasikow kērefē, nisondiyako

dama dōonin bē yen. Samatasēge mankanw «Zinoriw», olu y'u jija ka se sōrō Kameruni kan. San 2005 la, olu bē ye Farafinna ntolatanna mankanw ka Kunben kēne kan, o bē kē Benēn. Jama minnu sen b'o janjon in na, olu file : Marōku, Nizeriya, Kōnowari, Angola, Lezoto, Eziputi, Benin ani Mali.

O kōfē Samatasēge fitinīn w, n'o ye «kadew» ye, olu fana bē sira numan kan. Bawo u sera Lagine na : tanko fōlō 3 - 1; tanko filanan 2 - 1 Lagine kanu na.

Sisan u ni Santarafiriki denmisēn w bēna jōgōn sōrō; N'u ye se sōrō o la, u fana sen bēna ye Farafinna ntolatanna denmisēnni w ka kubēn na, min bēna kē Ganbi jamana kan. Sorodasiw ka ntolatannaw fana bē sira numan kan. Olu ye Nizeriya gosi 3 ni 0, ka Afirikidisidi gosi 5 ni 0, ka Lagine gosi 2 ni 1. Eziputi y'u bugo 1 ni 0. An ka ntolatanna denmisēn w ani sorodasiw taw, ninnu bēs bē an fē yan Malikōnō. An bētō, kinin, basi ani sōw dun jōgōn kan yan, wa u ka degelikaramogō ye jamadenw ye fana : Modi Goyita bē Sorodasiw kunna Faneri Jara bē ka «Zinoriw» dege. Jibirilli Daramé, oye «Kadenw» ka degelikaramogō ye.

Ah! nin yōrōnin ka kan ka mōgo son hakili la.

Mahamadu Konta

Eziputi ye sorodasiw ka ntolatanba Kupu ta

Farafinna sorodasiw ka ntolatan 5nan kuncera sibiridon desanburukalo tile 11 san 2004 Modibo Keyita tøggelantolankènè kan. Misirajamana n'o ye Eziputi ye, o ye Mali gosi 1 ni 0 m'c'oboc'ob' kofe ka kupu ta. K'a ta ntolatan in damine na fo k'a kuncé kuru 47 donna ntolatan 16 kono.

Ntolatan kun fôlô la, kuru 39 donna. Filanibbin fila bôrâ a la, o kera Nizeri ni Alizeri ye 2 ni 2; Mali ni Alizerifana desera nogon na a senfè 0 ni 0. Ntolatan min nogon ma ye sorodasi ntolatan in na fiyewu, o kera Mali ni Afirkidisidi ta ye; Mali ye Afirkidisiki sebekoroba walo 5 ni 0.

Ntolatan kun filanan na, kuru 8 donna. Mali ye Lagine gosi 2 ni 1; Eziputi ye Alizeri gosi 4 ni 1. Croyç sabanan ninini na, Alizeri ye Lagine gosi 4 ni 2. Eziputi ye tulon kuncé Mali kan 1 ni 0.

Farafinna ka nin sorodasi ntolatan 5 nan in bilala badenya minen kono jamanaw sorodasiw ni nogon ce. Mogo be se k'a fo ko Eziputi kera nogontè ye sen in na; A ye ntolatan 5 min ke, a y'obè sebaaya soro. Ka Gabon gosi 2 ni 1, ka Lagine da bo dëgeji la 4 ni 1, k'a laban ni Mali ye desanburukalo tile 11 ni 1 ni 0 ye ka kupu ta. Ntolatan in kuuru la, Eziputi ye kuru 14 don, 4 donna a la, Maliye kuru 10 don, kuru 2 donna a la.

Sen in na, Mali sera k'a firifiri Eziputi bolo; sabula, san 1998 sorodasi ntolatan na Labe, Laginejamana na, a ye Mali gosi 5 ni 1. A ye Lagine gosi la 3 ni 2 ka kupu ta; ninanta in y'a kupu tako filanan ye. Dîne sorodasiw ka ntolatan min temena, Itali ye Eziputi gosi 2 ni 1 k'o kuputa. O b'a jira ko Eziputi dønko ka bon kosebe ntolatan na ka teme ntolatanton tow kan Farafinna. Nin sen in na, a kôlosira ko Mali ka kofela tun ka ni kosebe ka teme tow be ta kan. Mali koni ma kupu soro, nka a bëna ye dîne sorodasi ntolatan kene kan Alimanjamana na san 2005 kono na. Alizeri fana b'o cogo la; ale yere min b'ofôlô la sorodasi ntolatan kene kan. Lagine sorodasiw y'u ka jamanadenw kunmasuuli, sabula u ye tulon ke sebe ye wogon.

bolo. Laginekaw ye ntolatankènè ke bolokurunkènè ye.

Don bëe kululataa te diya gon na. Ninan ntolatan kun fôlôla, Burukina ye Gabon gosi 2 ni 1; Lagine y'a gosi 2 ni 0 Eziputi fana y'a wo a kun 4 ni 1. Nizeri ni Afirkidisidi b'u ka sorodasi ntolanko fôlôla, min dara u kan, u n'o ta k'o si bo. Nin n'a to u k'u cesiri kosebe san nataw ntolatanw fe. San 1994 sorodasintolatan kofe, nin ye

Gabon siye filanan ye o la.

Mali lakodonnèn don dîne fan tan ni naani na n'a ka jatigiya sabatiko numan ye; dunan jatigi gosi o b'a soro a taatuma sera. Eziputi ye Mali gosili min ke ka kupu in ta, o taamana Malidenw ni kan kosebe. Dabolowere te nani na kubugo ko, nka Ala ka sorodasi ntolatan were jira maliden na.

Salimu Bajaga ni Dokala Yusufu Jara

TULON

Nin ja fila dilanbaga y'a dabo a kama ka fili 10 k'u la. A y'olu nini

fè; 10 - Ce jekankun siw.
fè; 8 - Numante bolo bolonkuni d3; 9 - Dibi min be simisi bolo la numan
kandia numan fè; 6 - Ce daburu min be jukdr; 7 - Bintunin min be klinin
1 - Mjentdr jiru; 2 - Bugu fljwo; 3 - So taran; 4 - Jir bolo d3; 5 - Po

jabbaw

Tulon te sebe sa

Farafinna sorodasiw ka ntolatanw kuluw ni jaabiw

Alamisa kalo tile 2

Mali ni Nizeri : 3 - 0

Afirikidisidi ni Alizeri : 0 - 2

Juma kalo tile 3

Lagine ni Burukina : 2 - 0

Eziputi ni Gabon : 2 - 1

Sibiri kalo tile 4

Mali ni Afirikidisidi : 5 - 0

Alizeri ni Nizeri : 2 - 2

Nténén kalo tile 6

Mali - Alizeri : 0 - 0

Nizeri ni Afirikidisidi : 2 - 3

Tarata kalo tile 7

Burukina Faso ni Eziputi : 1 - 4

Gabon ni Lagine : 0 - 3

Alamisa kalo tile 9

Mali - Lagine : 2 - 1

Eziputi - Alizeri : 4 - 1

Juma kalo tile 10

Lagine - Alizeri : 2 - 4

Sibiri kalo tile 11

Mali - Eziputi : 0 - 1

Jamana seegin tun be kene kan.

Olu tilala kulu fila ye :

Kulu folo : Mali, Alizeri, Afirikidisidi, Nizeri.

Kulu filanan : Eziputi, Burukina Faso, Lagine, Gabon.

Sorodasiw ka ntolatanba duurunan in labenna ka ne, bee lajelen da benna o kan. Jatigiya kono, dunanw bereberela konuman. Mali sorodasiw y'u jeniyoro fin kosebe ntolatan na, nka Ala ma kupu tali don u garijegé la.

Mahamadu Konta

Farafinna kupu dalenw bonni kera

Kafuye Farafinna ntolatantonw ka kupu 2 nebila ntolatanw bonni ke karidon desanburukalo tile 12 san 2004 Abuza Nizeriya faaba la. Joliba min bejanaw fe, o ni Senegali «AS» Duwani be ben. «AS» Duwani ye Senegali kupu ta ninan. Ntolatan in tali folo bennu ke Bamako, a kosegin be ke tile 15 kono Dakaro. O kupu kelen hukumu kono, Walidankab Gani, o ni Banki Kotoko be ben. Motema Penbe ni Uruwanda Ereyon Siporo be nogon soro; Tupisan Mazenbe ni «ASFA» yenega be ben; Dakaro Jarafu ni Lagine Felo be ben; Angola Sagarada Esperansa ni Gabon Mangasipori be ben. Kafu ka kupu kunna, Kulukoro Nanan

ni Maroku Olenpiki Kuriba be folo ka nogon soro Bamako, o komasegin be ke Maroku. Maroku Olenpiki Mekinesi ni Dakaro Iniwirisite kulobu be ben; Kingi Fayisoli ni Saralon be ben; Gana Eresi Ofulayonsi ni Moritani Konkordi be ben.

Cadi «GAZELI» ni Gabon sorodasi ntolatanton b'a bo nogon na; Ganbi Arimedi Forosi ni Lagine Kamissari be ben; Burukina «ASI» ni Libi Alitihadi b'a bo nogon na.

Ntolatan ninnu bee tanni be ke zanwuyekalo bantuma san 2005, u komasegin be ke dogokun 2 o kofe.

Salimu Bajago
Dokala Jara

Poyi : Baarakeden

Baarakeden ni segen a ni nani
Tile baara! su baara!

Tibili ni minenogoko mana dabo,
baarakeden

Dennadon ni kolijiseene mana se,
baarakeden

Fininogoko ni sojoci mana wuli,
baarakeden

E ni ce, i ni foli ka kan

Siyoro jugu ni kongo munu
Halisa k'e baarakeden gansan

Baarakeden kera semenjiri ye
Baarakeden sorobali b'i ko dijne tununen mogo min na
Dukonobaaraw te ke u tuma na
Kuma misen ka ca
Taa te ke baarakeyoro la joona
Finiko be to kolisaralaw bolo
Barakeden ni timinandiya, i te gansan ye.

Isa Jalo ka bo Kodugu
Kati mara la

Dukene wolowulan

Furuce joyoro du kono

Furuso kono, furuce joyoro ka bon. Ale de ye bee ne joyoro ye : musow, denw ani dukonmogo tow.

Ola a ka taamabere ka kan ka ke fen ye min be du nafa, ka du jidi, ka ben ni kelenya don dudenw bee ni nogon ce. O taabolo numan na du kono, musow bee ye kelen ye, denw bee ye kelen ye, muso nan fisa muso ye, den man fisa den ye.

Ladamu na furuce yere ka kan ka ke taamasijen numan ye du kono, bawo, a be fo ko kami de b'a nemogo ton file. Furuso kono, ce ka kan k'a joyoro fa du ladonni baara bee la, kerkenkerenneya la, baloko, finiko, ani siyoro ko la. An ka muso kelen walima caman furu kono, an k'an janto tilennenya la an kewale bee la an n'an musow ni nogon ce, no doye ye balo, nasenko, kumakan duman, dilan aniferebowye. Nin kelen kelen bee ye sinsinbere ye min labatoli ye wajibi ye furuce ma furuso kono. Ni fen folen bee ye sababu numan ye, min be ben ni kelenya sabati furuso kono.

Ola gatigice ka kan k'ijanto a kumakan n'a ka baaraketa bee la du kono barisa a kumakanw n'a kewalenw be se ka ke geleya ye du marali siratige la.

Ne ka welekan ani ne be min nini furuce bee fe, oye joyorodon ani joyorofa ye furuso kono. Bawo ni furuce y'a joyoro don, ka tila k'a fa furuso kono, o be ke sababu ye ka furumuso bilasira, min b'a to a k'a yere joyoro don ka tile k'a waleya furuso kono.

Lamini Kone «C.N.R.E.N.F»
Bamako

"AMAP" Kuntig
Solomon DARABO
Mali kanw kunnafoniseben
baarada kuntig
nape Samake
Kibaru
BP 224 telephone 221-21-04
Kibaru Bioguifys Bozola
Bamako - Mali
Solonbasaw kuntig
Bedjama Bokoto
Bamako - Mali